

اثر رزیگلیتازون بر آنژیوژنز قلبی در رت‌های نرمال و دیابتی

انسیه صالحی^۱، دکتر مجید خزاعی^۲، دکتر بهمن رشیدی^۳، دکتر شقایق حق جوی جوانمرد^۴

خلاصه

مقدمه: گیرنده‌های فعال‌کننده‌ی تکثیر پروکسی‌زوم‌ها (Peroxisome proliferator-activated receptors یا PPAR) گروهی از رسپتورهای هسته‌ای وابسته به لیگاند می‌باشند که به عنوان فاکتورهای نسخه‌برداری عمل می‌کنند. PPARها دارای ۳ ساب‌تایپ α ، β ، γ هستند. PPARها ممکن است در تنظیم آنژیوژنز دخالت داشته باشند. هدف ما در این پژوهش، بررسی اثر فعال‌سازی PPAR γ توسط رزیگلیتازون به عنوان یک آگونیست اختصاصی این ساب‌تایپ بر آنژیوژنز در عضله‌ی قلبی در رت‌های دیابتی و غیر دیابتی بود.

روش‌ها: ۲۴ رت نر به طور تصادفی به ۴ گروه ۶ تایی تقسیم و تحت درمان قرار گرفتند. گروه ۱، شاهد که حلال دارو دریافت کردند؛ گروه ۲، شاهدهایی که روزانه ۸ میلی‌گرم بر حسب هر کیلوگرم رزیگلیتازون به صورت خوراکی دریافت کردند؛ گروه ۳، دیابتی‌هایی که حلال دارو دریافت کردند و گروه ۴، دیابتی‌هایی که روزانه ۸ میلی‌گرم بر حسب هر کیلوگرم رزیگلیتازون به صورت خوراکی دریافت کردند. همگی حیوانات ۲۱ روز بعد کشته و عضله‌ی قلبی آن‌ها جهت ایمونوهیستوکیستری مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان دادند که میانگین تراکم مویرگی در قلب حیوانات دیابتی کمتر از حیوانات شاهد بود ($P = 0/08$). تجویز رزیگلیتازون نتوانست تغییر معنی‌داری در تراکم مویرگی قلب در حیوانات دیابتی ($13/32 \pm 121/71$ در مقابل $7/02 \pm 136/62$ تعداد در میلی‌متر مربع) و غیر دیابتی ($11/08 \pm 153/78$ در مقابل $4/3 \pm 135/96$ تعداد در میلی‌متر مربع) ایجاد کند.

نتیجه‌گیری: یافته‌های ما نشان داد که دیابت با کاهش آنژیوژنز در عضله‌ی قلبی همراه است و فعال‌سازی PPAR γ توسط رزیگلیتازون، نتوانست آنژیوژنز را در عضله‌ی قلبی در رت‌های دیابتی و شاهد تغییر دهد.

واژگان کلیدی: آنژیوژنز، دیابت، PPAR γ ، رزیگلیتازون.

مقدمه

اعضای خانواده‌ی PPARها در انسان تکثیر پراکسیزوم‌ها را القا نمی‌کنند (۲). PPARها اثرات بیولوژیکی و فیزیولوژیکی متعدد دارند به طور مثال در هموستاز گلوکز و لیپیدها، التهاب، تمایز سلولی، آنژیوژنز و ترمیم زخم و در بیماری‌های مثل دیابت، سرطان، آترواسکلروز و چاقی نقش دارند (۱). سه ایزوفرم PPAR در انسان شناخته شده اند که توسط ژن‌های متفاوتی کد می‌شوند: PPAR α ، PPAR β (δ) و PPAR γ . به نظر می‌رسد ایزوفرم‌ها عملکرد

گیرنده‌های فعال‌کننده‌ی تکثیر پراکسیزوم‌ها (Peroxisome proliferator-activated receptors یا PPAR) گروهی از رسپتورهای هسته‌ای وابسته به لیگاند می‌باشند که به عنوان فاکتورهای نسخه‌برداری و تنظیم‌کننده‌های بیان ژن عمل می‌کنند (۱). PPARها در سال ۱۹۹۰ توسط Issemann و همکار معرفی شدند. علت نام‌گذاری آن‌ها القای تکثیر ارگانل سلولی پراکسیزوم در جوندگان بود، هر چند که هیچ کدام از

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، کمیته‌ی تحقیقات دانشجویی، گروه فیزیولوژی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

^۲ دانشیار، گروه فیزیولوژی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

^۳ استادیار، گروه آناتومی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

^۴ گروه فیزیولوژی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

فیزیولوژیک خاصی دارند و از نظر افینیتی به لیگاند، اکسپرسن، توزیع بافتی، ژن‌های هدف و فعالیت‌های مختلف متابولیک متفاوتن هستند (۳).

PPAR γ روی کروموزوم ۳ انسانی قرار داشته و دارای ۲ ایزوفرم PPAR γ 1 و PPAR γ 2 است که از نظر تعداد اسیدهای آمینه با هم تفاوت دارند (۴). PPAR γ به طور عمده در بافت چربی و عضلات اسکلتی اکسپرس می‌شود و اثرات متابولیک خود را اعمال می‌کند، اما در عروق و از جمله سلول‌های اندوتلیال، عضلات صاف عروق و ماکروفاژها و تخمدان نیز بیان می‌شود (۵). لیگاندهای سنتتیک PPAR γ شامل داروهای خانواده‌ی تیاژولیدین دیون‌ها مثل Rosiglitazone و Pioglitazone می‌باشد (۶). آگونیست‌های این ایزوفرم سبب افزایش فعالیت سلول‌های بتای پانکراس و افزایش حساسیت به اعمال متابولیک انسولین می‌شود (۷). همچنین این آگونیست‌ها اثرات مفیدی بر روی کاهش عوامل خطر بیماری‌های قلبی-عروقی و اثرات ضدالتهابی و آنتی‌آتروژنیک قدرتمندی دارند (۸-۹).

در سال‌های اخیر مطالعات نشان داده‌اند که PPARها ممکن است در فرایند آنژیوژنز نقش داشته باشند، هر چند که نقش آن‌ها به عنوان محرک یا مهارکننده‌ی آنژیوژنز به خوبی شناخته نشده است. آنژیوژنز فرایند بیولوژیک جوانه زدن رگ‌های جدید از رگ‌های موجود در بافت است. این فرایند در موارد فیزیولوژیکی هم‌چون ترمیم زخم‌ها، سیکل‌های قاعدگی و موارد پاتولوژیکی هم‌چون رتینوپاتی دیابتی، آندومتریوز و رشد عروق در انواع تومورها نقش دارد. تعدادی از مطالعات نشان داده‌اند که Ciglitazone و Troglitazone به عنوان محرک PPAR γ مهاجرت،

تکثیر و تمایز سلول‌های اندوتلیال را مهار نموده، موجب مهار آنژیوژنز می‌شوند (۱۱-۱۰). بر عکس مطالعات دیگری اثرات پروآنژیوژنیک این داروها را نشان داده‌اند. از سوی دیگر شواهد روزافزونی وجود دارد که دیابت باعث کاهش آنژیوژنز، کاهش قطر مویرگ‌ها، کاهش نسبت مویرگ‌ها به فیبرها و تشکیل عروق جانبی قلب در انسان و مدل‌های حیوانی می‌گردد (۱۲-۱۳). بنابراین ما در این مطالعه با به کار بردن مدل‌های حیوانی دیابتی و غیردیابتی، این فرضیه که آیا فعال‌سازی PPAR γ (با استفاده‌ی از آگونیست آن) می‌تواند موجب تغییر آنژیوژنز در عضله‌ی قلب در رت‌های دیابتی و غیردیابتی گردد را مورد مطالعه قرار دادیم.

روش‌ها

در این مطالعه ۲۴ موش صحرایی نر از نژاد ویستار با وزن تقریبی ۱۸۰ تا ۲۳۰ گرم بررسی شدند. حیوانات از انستیتو پاستور تهیه شدند. در طول انجام آزمایش، حیوانات در شرایط استاندارد آب، غذا، دما و نور کافی نگهداری شدند. حیوانات جهت تطابق با محیط لانه‌ی حیوانات حداقل به مدت یک هفته قبل از آزمایش در حیوان‌خانه‌ی گروه فیزیولوژی نگهداری شدند. پس از گذشت زمان مذکور، رت‌ها به طور تصادفی به ۲ دسته‌ی کلی دیابتی (مداخله) و غیر دیابتی (شاهد) تقسیم شدند. جهت ایجاد دیابت از داروی استرپتوزوتوسین (Streptozotocin یا STZ) که باعث تخریب نسبی یا مطلق سلول‌های پانکراس می‌شود استفاده گردید. STZ به میزان ۵۰ میلی‌گرم بر حسب هر کیلوگرم وزن در نرمال سالین سرد حل و درون پانکراس به صورت دوز واحد تزریق شد (۱۴). پس

اولیه‌ی مونوکلونال موشی CD₃₁ محصول شرکت Abcam انکوبه شده، توزیع آنتی‌بادی با به کار بردن محلول DAB آشکار گردید. به دنبال آن جهت افزایش کنتراست زمینه، از همتوکسیلین استفاده گردید. در پایان، مقاطع بافتی عضلات قلبی حیوانات دیابتی و شاهد در زیر میکروسکوپ نوری Olympus با بزرگ‌نمایی ۴۰۰ بررسی شدند و سلول‌های اندوتلیال رنگ شده با CD₃₁ در ۱۰ فیلد انتخابی به صورت تصادفی از هر نمونه‌ی بافتی شمارش گردید. تراکم مویرگی (Capillary density) به صورت تعداد مویرگ‌ها در هر میلی‌متر مربع گزارش شد (۱۵).

داده‌ها در نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۱۶ (version 16, SPSS Inc., Chicago, IL) وارد گردید. میزان دانسیته‌ی مویرگی گروه‌ها توسط آزمون One-way ANOVA مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. مقدار P کمتر از ۰/۰۵ به عنوان اختلاف آماری معنی‌دار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

میانگین تراکم مویرگی بر حسب تعداد مویرگ در میلی‌متر مربع در ۴ گروه مورد مطالعه در نمودار شماره‌ی ۱ نشان داده شده است. نتایج نشان داد میانگین تراکم مویرگی در قلب حیوانات دیابتی کمتر از حیوانات شاهد بود که البته معنی‌دار نبود ($P = ۰/۰۸$). تجویز رزیگلیتازون نتوانست تغییر معنی‌داری در تراکم مویرگی قلب در حیوانات دیابتی ($۱۳/۳۲ \pm ۱۲۱/۷۱$ در مقابل $۷/۰۲ \pm ۱۳۶/۶۲$) و غیر دیابتی ($۱۱/۰۸ \pm ۱۵۳/۷۸$ در مقابل $۴/۰ \pm ۱۳۵/۹۶$) ایجاد کند (نمودار ۱).

از گذشت ۷۲ ساعت با خون‌گیری از ناحیه‌ی دم، قند خون رت‌ها توسط گلوکومتر اندازه‌گیری و قند خون بالاتر از ۲۵۰ میلی‌گرم در دسی‌لیتر به عنوان دیابت در نظر گرفته شد. سپس هر گروه از حیوانات دیابتی و غیردیابتی به طور تصادفی به دو زیرگروه تقسیم و به مدت ۲۱ روز دارودرمانی شدند.

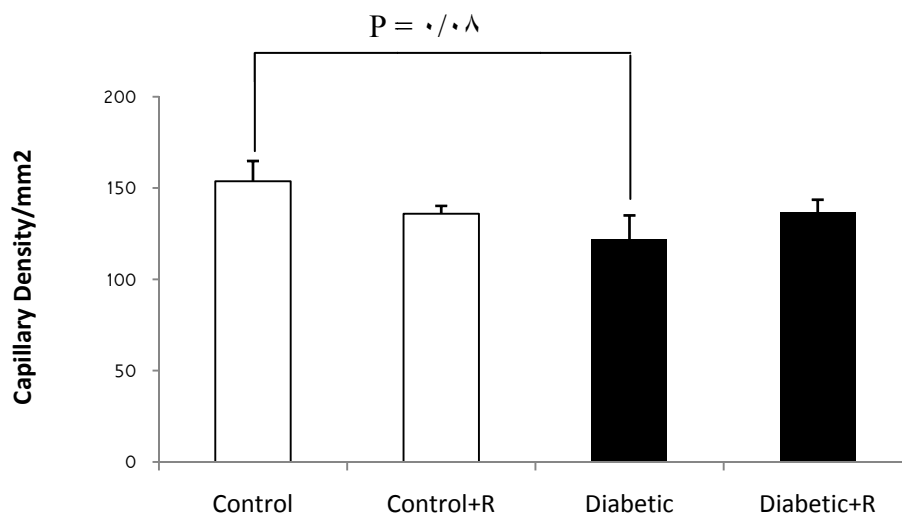
گروه اول، حیوانات شاهد بودند که از آغاز مطالعه تا پایان روز ۲۱، محلول DMSO (حلال رزیگلیتازون) به صورت خوراکی دریافت کردند. حیوانات شاهدی که از آغاز مطالعه تا پایان روز ۲۱ داروی رزیگلیتازون به عنوان آگونیست PPAR γ به صورت محلول در DMSO با دوز روزانه ۸ میلی‌گرم بر حسب هر کیلوگرم وزن به صورت خوراکی دریافت کردند در گروه دوم قرار داشتند (۹).

گروه سوم، حیواناتی که از یک روز بعد از تأیید دیابتی شدن تا پایان مطالعه محلول DMSO (حلال رزیگلیتازون) به صورت خوراکی دریافت کردند و گروه چهارم، حیواناتی که از یک روز بعد از تأیید دیابتی شدن تا پایان مطالعه داروی رزیگلیتازون به عنوان آگونیست PPAR γ به صورت محلول در DMSO با دوز روزانه ۸ میلی‌گرم بر حسب هر کیلوگرم وزن به صورت خوراکی دریافت کردند (۹).

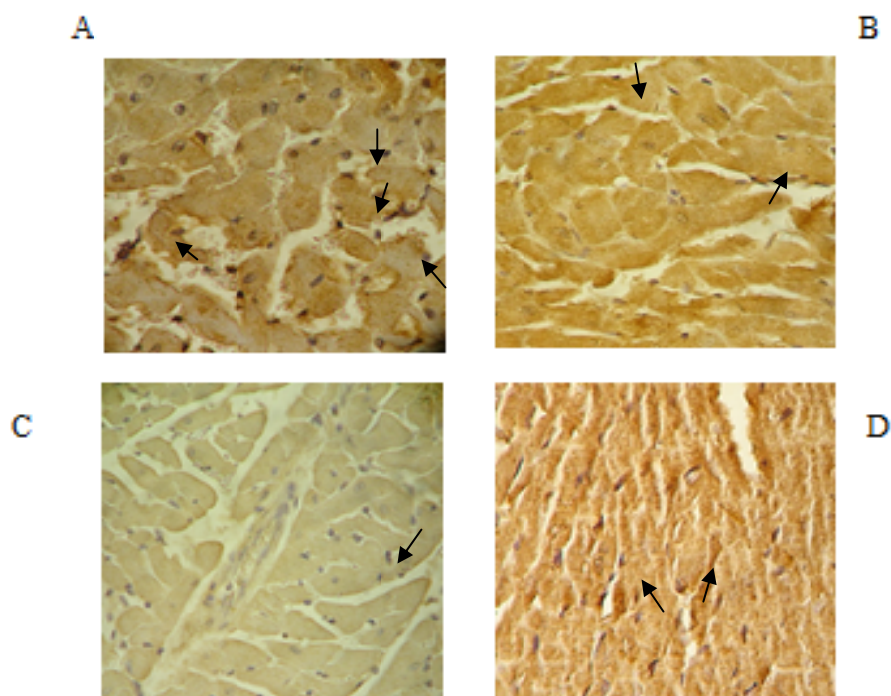
در پایان مطالعه، حیوانات با روش Exsanguination کشته شدند. عضله‌ی قلبی هر حیوان خارج و در محلول فیکساتیو فرمالین ۱۰ درصد با $PH = ۷/۲$ به مدت ۲۴ ساعت فیکس شد. در دستگاه اتوتکنیکون به ترتیب آبگیری، شفاف‌سازی و آغشته‌سازی به پارافین انجام شد. سپس با استفاده‌ی از دستگاه میکروتوم مقاطع بافتی ۵ میکرومتری به صورت سریال تهیه گردید. بعد از دپارافینه شدن، مقاطع بافتی با آنتی‌بادی

آزمایش که با میکروسکوپ نوری با بزرگ‌نمایی ۴۰۰ تهبه شده در شکل ۱ نشان داده شده است.

اشکالی از نمونه‌های رنگ‌آمیزی شده با ایمونوهیستوکمیستری در عضله قلبی در گروه‌های

نمودار ۱. نتایج حاصل از شمارش تراکم مویرگی در گروه‌های مورد مطالعه. R: رزیگلیتازون

شکل ۱. نمونه‌های رنگ‌آمیزی شده با ایمونوهیستوکمیستری در نمونه‌ی عضله قلبی در گروه‌های شاهد (A)، شاهد درمان شده با رزیگلیتازون (B)، دیابتی (C) و دیابتی درمان شده با رزیگلیتازون (D). اشکال با بزرگ‌نمایی ۴۰۰ تهبه شده است.

بحث

نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که تراکم مویرگی در حیوانات دیابتی نسبت به گروه شاهد کاهش نشان می‌دهد. با توجه به این نتیجه می‌توان گفت که دیابت باعث کاهش تعداد مویرگ‌ها و تشکیل عروق جانبی کرونر در قلب می‌گردد. دیابت یکی از مهم‌ترین عوامل خطر قلبی-عروقی بوده که منجر به اختلال عملکرد اندوتلیوم، توسعه بیماری‌های عروقی و در نهایت افزایش مرگ و میر ناشی از این بیماری‌ها می‌شود. نتیجه به دست آمده از مطالعه‌ی ما با مطالعات قبلی هم‌خوانی دارد. Abaci برای نخستین بار اعلام نمود که دیابت ملیتوس باعث کاهش معنی‌داری در رشد و توسعه‌ی عروق جانبی کرونر می‌شود (۱۶). Chou و همکاران نیز در سال ۲۰۰۲ با مطالعه‌ای که بر روی رت‌های مبتلا به دیابت انجام دادند، گزارش نمودند که بیان فاکتور رشد اندوتلیوم عروقی (Vascular Endothelial Growth Factor یا VEGF) که یک بیومارکر کلیدی در فرایند آنژیوژنز است در میوکارد قلبی این حیوانات در مقایسه‌ی با گروه شاهد کاهش معنی‌داری را نشان می‌دهد (۱۷). نتایج مطالعه‌ی دیگر ما نیز نشان داد که فاکتورهای آنژیوژنیک در سرم خونی رت‌های دیابتی از کاهش معنی‌داری در مقایسه‌ی با گروه شاهد برخوردار است (۱۸). از علل مطرح شده در توجیه کاهش تراکم مویرگی در دیابت می‌توان به کاهش بیان فاکتورهای آنژیوژنیک مثل VEGFA و گیرنده‌ی VEGF در میوکارد افراد دیابتی، تجزیه‌ی نامناسب غشای پایه، نقص عملکردی سلول‌های پیش‌ساز اندوتلیال (EPC) و تغییرات در تعادل فاکتورهای رشد را ذکر نمود. اما یکی از جدیدترین دلایل ارائه شده در این مورد

توسط Waltenberger بیان گردید که پیشنهاد نمود در بیماری دیابت دو نوع سلول اصلی درگیر در فرایند تشکیل و توسعه‌ی عروق جانبی (سلول‌های اندوتلیال که میزان Shear را احساس می‌کنند و مونوسیت‌های در گردش که در رشد عروق جانبی به کار گرفته می‌شوند) دچار نقص عملکرد می‌شوند (۲۰-۱۹). همچنین هیپرگلیسمی باعث نقص سیگنالینگ در عملکرد VEGFR2 (رستپتور VEGF که مولکول کلیدی در فرایند آنژیوژنز است) در سلول‌های اندوتلیال می‌گردد (۱۹). Sasso و همکاران نیز گزارش کردند در افراد دیابتی که تحت جراحی بای‌پس شریان کرونر قرار گرفته‌اند میزان فعالیت FLK1 (گیرنده‌ی نوع یک VEGF) به شدت کاهش نشان می‌دهد که این پدیده خود منجر به کاهش فعالیت آنزیم نیتریک اکساید اندوتلیالی (که یکی از فاکتورهای مسیر سیگنالینگ VEGF است) و به دنبال آن کاهش تولید نیتریک اکساید که برای تکثیر سلول‌های اندوتلیال و مهار آپوپتوز آن‌ها لازم است می‌گردد و شاید بدین ترتیب حفظ تمامیت عروق در بافت‌ها دچار اشکال گردد (۲۱).

نتایج مطالعه‌ی ما همچنین نشان داد که درمان حیوانات دیابتی با یک آگونیست PPAR γ (رزیگلیتازون) تغییر معنی‌داری در تعداد مویرگ‌ها و آنژیوژنز عروقی در قلب حیوانات شاهد و دیابتی ایجاد نکرد. مطالعات مختلفی نشان داده است که اختلال عملکرد اندوتلیال که عامل خطر مهمی برای اختلالات عروقی دیابت است توسط لیگاندهای PPAR γ تعدیل می‌یابد (۲۴-۲۲). اما نتایج مطالعات بر روی اثرات آنژیوژنیک یا آنتی آنژیوژنیک این داروها متناقض است. در یک مطالعه نشان داده شده

افینیته متفاوتی به رسپتور PPAR γ دارند، باشد. یکی از مهم‌ترین محدودیت‌های مطالعه‌ی ما این است که ما تراکم مویرگی در قلب را در حالت نورموکسی بررسی نموده و ایسکمی و شرایط هیپوکسی را در قلب (به طور مثال با بستن شریان کرونر) ایجاد نکردیم. به هر حال با توجه به این که یکی از مهم‌ترین تشدید کننده‌های آنژیوژنز هیپوکسی و ایسکمی است شاید نتایج این مطالعه را نتوان به اثرات رزیگلیتازون در شرایط هیپوکسی نیز تعمیم داد. بنابراین پیشنهاد می‌گردد مطالعه‌ی حاضر در شرایط ایسکمی قلبی نیز انجام گردد تا بتوان به اثرات این دارو در آن شرایط نیز پی برد.

نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های ضد و نقیض در مورد نقش لیگاند‌های PPAR γ در اختلالات قلبی-عروقی و آنژیوژنز مطالعات بیشتری جهت شفاف‌سازی نقش این خانواده‌ی دارویی بر روی عملکرد قلبی-عروقی به ویژه در شرایط ایسکمی در بیماران مبتلا به دیابت ضروری است.

تشکر و قدردانی

از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بابت تأمین هزینه‌ی طرح شماره‌ی ۱۸۸۱۳۸ قدردانی می‌نماییم.

است که تجویز تیازولیدین دیون‌ها باعث مهار آنژیوژنز پاتولوژیکی در رتینوپاتی قرنیه می‌گردد (۲۵). هم‌چنین این داروها با مهار آنژیوژنز، رشد و توسعه و متاستاز تومور را در مدل‌های حیوانی مهار کردند (۱۰). اما از سویی دیگر مطالعه‌ای در سال ۲۰۰۷ نشان داد که پیوگلیتازون (Pioglitazone) که لیگاند دیگری برای PPAR γ از خانواده‌ی تیازولیدین دیون‌ها است باعث بهبود آنژیوژنز در مدل Hind limb ischemia در عضله‌ی اسکلتی در miceهای دیابتی و هم‌چنین تعدیل عملکرد اندوتلیال گردید (۲۶). هم‌چنین در یک مطالعه‌ی *in vivo*، استفاده‌ی از رزیگلیتازون با دوز ۳ میلی‌گرم بر حسب عر کیلوگرم وزن به مدت ۱۰ روز باعث افزایش آنژیوژنز در رت‌ها پس از ایسکمی مغزی گردیده است (۲۷). یک مطالعه‌ی کلینیکال نیز نشان داد که استفاده‌ی از رزیگلیتازون در بیماران دیابتی به مدت ۴ هفته باعث افزایش سلول‌های پیش‌ساز اندوتلیال گردید (۲۸). اما نتایج مطالعه‌ی ما نشان داد که رزیگلیتازون اثر معنی‌داری بر تراکم مویرگی قلبی در رت‌های دیابتی و غیر دیابتی ندارد. شاید دلیل عدم هم‌خوانی مطالعه‌ی ما با مطالعات دیگر ناشی از متفاوت بودن مدل و تکنیک به کار رفته جهت بررسی آنژیوژنز، طول مدت درمان و یا به کار بردن آگونیست‌های متفاوت این خانواده‌ی دارویی که میزان

References

1. Kersten S, Desvergne B, Wahli W. Roles of PPARs in health and disease. *Nature* 2000; 405(6785): 421-4.
2. Issemann I, Green S. Activation of a member of the steroid hormone receptor superfamily by peroxisome proliferators. *Nature* 1990; 347(6294): 645-50.
3. Pozzi A, Capdevila JH. PPARalpha Ligands as Antitumorigenic and Antiangiogenic Agents. *PPAR Res* 2008; 2008: 906542.
4. Fajas L, Auboeuf D, Raspe E, Schoonjans K, Lefebvre AM, Saladin R, et al. The organization, promoter analysis, and expression of the human PPARgamma gene. *J Biol Chem* 1997; 272(30): 18779-89.
5. Delerive P, Martin-Nizard F, Chinetti G, Trottein F, Fruchart JC, Najib J, et al. Peroxisome proliferator-activated receptor activators inhibit throm-

- bin-induced endothelin-1 production in human vascular endothelial cells by inhibiting the activator protein-1 signaling pathway. *Circ Res* 1999; 85(5): 394-402.
6. Shearer BG, Hoekstra WJ. Peroxisome proliferator-Activated receptors (PPARs): Choreographers of Metabolic Gene Transcription. *Cell transmissions* 2002; 18(3): 3-10
  7. Lazar MA. PPAR gamma, 10 years later. *Biochimie* 2005; 87(1): 9-13.
  8. Blaschke F, Takata Y, Caglayan E, Law RE, Hsueh WA. Obesity, peroxisome proliferator-activated receptor, and atherosclerosis in type 2 diabetes. *Arterioscler Thromb Vasc Biol* 2006; 26(1): 28-40.
  9. Wang CH, Ciliberti N, Li SH, Szmítko PE, Weisel RD, Fedak PW, et al. Rosiglitazone facilitates angiogenic progenitor cell differentiation toward endothelial lineage: a new paradigm in glitazone pleiotropy. *Circulation* 2004; 109(11): 1392-400.
  10. Panigrahy D, Singer S, Shen LQ, Butterfield CE, Freedman DA, Chen EJ, et al. PPARgamma ligands inhibit primary tumor growth and metastasis by inhibiting angiogenesis. *J Clin Invest* 2002; 110(7): 923-32.
  11. Peeters LL, Vigne JL, Tee MK, Zhao D, Waite LL, Taylor RN. PPAR gamma represses VEGF expression in human endometrial cells: implications for uterine angiogenesis. *Angiogenesis* 2005; 8(4): 373-9.
  12. Boodhwani M, Sodha NR, Mieno S, Xu SH, Feng J, Ramlawi B, et al. Functional, cellular, and molecular characterization of the angiogenic response to chronic myocardial ischemia in diabetes. *Circulation* 2007; 116(11 Suppl): I31-I37.
  13. Kivela R, Silvennoinen M, Lehti M, Jalava S, Vihko V, Kainulainen H. Exercise-induced expression of angiogenic growth factors in skeletal muscle and in capillaries of healthy and diabetic mice. *Cardiovasc Diabetol* 2008; 7: 13.
  14. Rivard A, Silver M, Chen D, Kearney M, Magnier M, Annex B, et al. Rescue of diabetes-related impairment of angiogenesis by intramuscular gene therapy with adeno-VEGF. *Am J Pathol* 1999; 154(2): 355-63.
  15. Jacobi J, Porst M, Cordasic N, Namer B, Schmieder RE, Eckardt KU, et al. Subtotal nephrectomy impairs ischemia-induced angiogenesis and hindlimb re-perfusion in rats. *Kidney Int* 2006; 69(11): 2013-21.
  16. Abaci A, Oguzhan A, Kahraman S, Eryol NK, Unal S, Arinc H, et al. Effect of diabetes mellitus on formation of coronary collateral vessels. *Circulation* 1999; 99(17): 2239-42.
  17. Chou E, Suzuma I, Way KJ, Opland D, Clermont AC, Naruse K, et al. Decreased cardiac expression of vascular endothelial growth factor and its receptors in insulin-resistant and diabetic States: a possible explanation for impaired collateral formation in cardiac tissue. *Circulation* 2002 Jan 22; 105(3): 373-9.
  18. Khazaei M. Effects of diabetes on myocardial capillary density and serum biomarkers of angiogenesis in male rats. *Journal of Isfahan Medical School* 2011; 29(132): 1-14
  19. Waltenberger J, Lange J, Kranz A. Vascular endothelial growth factor-A-induced chemotaxis of monocytes is attenuated in patients with diabetes mellitus: A potential predictor for the individual capacity to develop collaterals. *Circulation* 2000; 102(2): 185-90.
  20. Waltenberger J. Impaired collateral vessel development in diabetes: potential cellular mechanisms and therapeutic implications. *Cardiovasc Res* 2001; 49(3): 554-60.
  21. Sasso FC, Torella D, Carbonara O, Ellison GM, Torella M, Scardone M, et al. Increased vascular endothelial growth factor expression but impaired vascular endothelial growth factor receptor signaling in the myocardium of type 2 diabetic patients with chronic coronary heart disease. *J Am Coll Cardiol* 2005; 46(5): 827-34.
  22. Balakumar P, Rose M, Ganti SS, Krishan P, Singh M. PPAR dual agonists: are they opening Pandora's Box? *Pharmacol Res* 2007; 56(2): 91-8.
  23. Martens FM, Rabelink TJ, Op't RJ, de Koning EJ, Visseren FL. TNF-alpha induces endothelial dysfunction in diabetic adults, an effect reversible by the PPAR-gamma agonist pioglitazone. *Eur Heart J* 2006; 27(13): 1605-9.
  24. Natali A, Baldeweg S, Toschi E, Capaldo B, Barbaro D, Gastaldelli A, et al. Vascular effects of improving metabolic control with metformin or rosiglitazone in type 2 diabetes. *Diabetes Care* 2004; 27(6): 1349-57.
  25. Murata T, He S, Hangai M, Ishibashi T, Xi XP, Kim S, et al. Peroxisome proliferator-activated receptor-gamma ligands inhibit choroidal neovascularization. *Invest Ophthalmol Vis Sci* 2000; 41(8): 2309-17.
  26. Huang PH, Sata M, Nishimatsu H, Sumi M, Hirata Y, Nagai R. Pioglitazone ameliorates endothelial dysfunction and restores ischemia-induced angiogenesis in diabetic mice. *Biomed Pharmacother* 2008; 62(1): 46-52.
  27. Chu K, Lee ST, Koo JS, Jung KH, Kim EH, Sinn DI, et al. Peroxisome proliferator-activated receptor-gamma-agonist, rosiglitazone, promotes angiogenesis after focal cerebral ischemia. *Brain Res* 2006; 1093(1): 208-18.
  28. Pistrosch F, Herbrig K, Oelschlaegel U, Richter S, Passauer J, Fischer S, et al. PPARgamma-agonist rosiglitazone increases number and migratory activity of cultured endothelial progenitor cells. *Atherosclerosis* 2005; 183(1): 163-7.

Effect of Rosiglitazone on Coronary Angiogenesis in Diabetic and Control Rats

Ensieh Salehi MSc¹, Majid Khazaei MD, PhD², Bahman Rashidi PhD³,
Shaghayegh Haghjooye Javanmard MD, PhD²

Abstract

Background: Peroxisome proliferator-activated receptors (PPARs) are ligand-activated transcription factors of nuclear receptor superfamily, consisting of three subtypes: PPAR α , γ , β/δ . Clinical evidence suggests that PPARs may be involved in regulating angiogenesis. In this study, we examined the hypothesis that whether activation of PPAR γ by Rosiglitazone, a PPAR γ agonist, can alter coronary angiogenesis in diabetic and control rats.

Methods: Twenty four male rats were randomly divided into four groups as follows: group 1: control rats received vehicle; group 2: control rats received Rosiglitazone (8mg/kg/day) by gavage every day; group 3: diabetic rats received vehicle; group 4: diabetic rats received Rosiglitazone (8mg/kg/day) by gavage everyday. All rats were sacrificed after 21 days and their hearts muscles were harvested for immunohistochemistry.

Findings: The mean capillary density in control rats was higher than diabetic rats ($P = 0.08$). Rosiglitazone treatment could not change capillary density of the heart in diabetic rats (121.71 ± 13.32 versus $136.62 \pm 7.02/\text{mm}^2$) and nondiabetic rats (153.78 ± 11.08 versus $135.96 \pm 4.3/\text{mm}^2$).

Conclusion: Our findings demonstrate that diabetes is associated with reduced capillary density in the heart and PPAR γ activation by Rosiglitazone could not alter angiogenesis in diabetic and non-diabetic rats.

Keywords: Angiogenesis, Diabetes, PPAR γ , Rosiglitazone.

¹ MSc Student, Student Research Committee, Department of Physiology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

² Associate Professor, Department of Physiology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

³ Assistant Professor, Department of Anatomy, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

⁴ Department of Physiology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

Corresponding Author: Majid Khazaei MD, PhD, Email: Khazaei@med.mui.ac.ir